

Metodická pomôcka sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR k vypracovaniu smernice k vykonávaniu finančnej kontroly

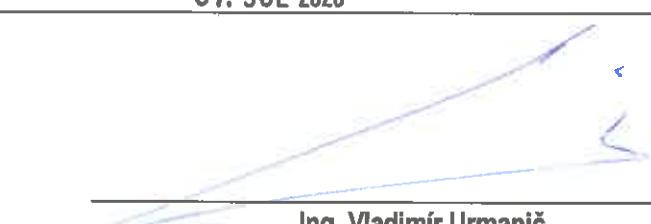
Určené pre: **Orgán verejnej správy**

Vypracoval: **Odbor plánovania a metodiky MF SR
Oddelenie metodiky vlastných zdrojov SR
(Centrálna harmonizačná jednotka)**

Dátum platnosti: **07. JÚL 2020**

Dátum účinnosti: **07. JÚL 2020**

Schválil:

Ing. Vladimír Urmanič
generálny riaditeľ sekcie auditu a kontroly

Metodická pomôcka sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR č. MF/013837/2020-1411 k vypracovaniu smernice k vykonávaniu finančnej kontroly

1. ÚVOD

Orgán verejnej správy je podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“) povinný vytvoriť, zachovávať a rozvíjať finančné riadenie, v rámci ktorého zabezpečuje o. i. riadenie rizika a finančnú kontrolu tak, aby sa pri plnení zámerov a cieľov orgánu verejnej správy predchádzalo porušovaniu vyššie uvedeného zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv. Finančnou kontrolou, vykonanou zákonne a súčasne sledujúc jej ciele, orgán verejnej správy najmä zabezpečuje overenie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti finančných operácií alebo ich častí, ako aj predchádza podvodom, nezrovnalostiam a korupcii. Základom pre takýto výkon finančnej kontroly je podrobné, presné, individuálne a cielené definovanie jej procesu a nastavenia, a to formou úpravy vo vnútorej smernici orgánu verejnej správy k vykonávaniu finančnej kontroly, resp. v inej internej riadiacej dokumentácii orgánu verejnej správy (ďalej len „smernica“).

Metodická pomôcka k vypracovaniu smernice k vykonávaniu finančnej kontroly (ďalej len „metodická pomôcka“), má napomôcť orgánom verejnej správy porozumieť významu, cieľu a obsahu inštitútu finančnej kontroly tak, aby vypracovaná smernica zohľadňovala všetky aspekty vecného a formálneho výkonu finančnej kontroly. Zároveň je nevyhnutné, aby si orgány verejnej správy upravili v smernici nastavenie výkonu jednotlivých druhov finančnej kontroly s ohľadom na konkrétné podmienky v organizácii, avšak v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. Orgánom verejnej správy sa odporúča vypracovať si smernicu v dostatočnej miere detailu tak, aby zachytila všetky relevantné procesy výkonu finančnej kontroly, vrátane vymedzenia zodpovednosti jednotlivých osôb vykonávajúcich finančnú kontrolu a k tomu prislúchajúcich práv, povinností a kompetencií. Pri vypracovaní smernice je potrebné zohľadniť osobitosti činnosti a nastavených vnútorných procesov príslušného orgánu verejnej správy. Dôvodom je skutočnosť, že rozsah a obsah finančných operácií alebo ich častí v jednotlivých orgánoch verejnej správy nie je možné zovšeobecňovať¹. Smernica má byť určená predovšetkým zamestnancom príslušného orgánu verejnej správy vykonávajúcim finančnú kontrolu, a preto je potrebné upraviť v nej podrobnosť vykonávania finančnej kontroly do takej miery, aby im bola ná pomocná a zohľadňovala všetky požadované okolnosti.

Metodická pomôcka obsahuje aj praktický príklad smernice (príloha č. 1), ktorý môžu v primeranej úprave využiť zamestnanci orgánu verejnej správy pri tvorbe vlastnej smernice. Je potrebné, aby si orgán verejnej správy upravil vlastnú smernicu podľa svojich interných potrieb a požiadaviek.

2. TVORBA SMERNICE

Pri tvorbe a spracovaní obsahu smernice je nevyhnutné dbať najmä na zabezpečenie jej súladu so zákonom č. 357/2015 Z. z. a platným metodickým usmernením sekcie auditu a kontroly Ministerstva financií SR k finančnej kontrole vykonávanej podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „metodické usmernenie“)².

Z obsahovej stránky sa odporúča znenia ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. v smernici podrobne rozpracovať v nadväznosti na konkrétné podmienky daného orgánu verejnej správy, a to tak, aby text smernice predstavoval

¹ Napr.:

- ak v orgáne verejnej správy nedochádza k poskytovaniu verejných financií, t. j. absentuje finančná operácia „poskytnutie verejných financií“, nie je nutné nastavovať procesy pre výkon administratívnej finančnej kontroly;
- v orgánoch verejnej správy s menším počtom personálnych kapacít dochádza spravidla ku kumulovaniu pracovných úloh, t. j. konkrétny zamestnanec je pri výkone finančnej kontroly zodpovedný za overenie všetkých skutočností relevantných pre danú finančnú operáciu, kým v orgánoch verejnej správy s vyšším počtom personálnych kapacít dochádza spravidla k vyšej pracovnej špecializácii a rozloženiu pracovnej náplne, t. j. pri výkone finančnej kontroly participuje na overovaní skutočnosti relevantných pre danú finančnú operáciu viaceri zamestnancov.

² vid' <https://www.mfsr.sk/sk/financie/audit-kontrola/financna-kontrola/financna-kontrola.html>

podrobný návod k výkonu finančnej kontroly. Nie je žiaduce, aby text zákona č. 357/2015 Z. z. bol do smernice len „mechanicky“ prevzatý, bez zohľadnenia pomerov daného orgánu verejnej správy. Odporúča sa zamerať obsah smernice na praktickú stránku, na konkrétnu činnosť a procesy orgánu verejnej správy a súvisiace náležitosti nastavenie výkonu finančnej kontroly, nie na všeobecné ustanovenia (napr. pri vymenovávaní povinných osôb pre výkon finančnej kontroly na mieste neprebrať mechanicky znenie § 9 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z., ale vymenovať konkrétnu subjekty, v ktorých je príslušný orgán verejnej správy oprávnený finančnú kontrolu na mieste vykonať, ak je takto výpočet možný).

Orgánom verejnej správy sa pri tvorbe smernice odporúča postupovať najmä na základe nasledovných krokov, ktoré sú tvorené zadefinovaním nasledovných skutočností:

1. Finančné operácie a ich časti, ktoré sú pre orgán verejnej správy relevantné.
2. Typy finančných kontrol, ktoré sa viažu k identifikovaným finančným operáciám.
3. Ciele finančnej kontroly, ktoré majú byť dosiahnuté finančnou kontrolou.
4. Skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., ktoré sú relevantné pre danú finančnú operáciu alebo jej časť (v súlade s cieľmi finančnej kontroly).
5. Osoby, ktoré sú za výkon finančnej kontroly zodpovedné a časový aspekt, kedy sú tieto osoby povinné finančnú kontrolu vykonať.
6. Výstupné dokumenty.

2.1. Finančné operácie a ich časti

Finančná kontrola vykonávaná podľa zákona č. 357/2015 Z. z. je viazaná na finančnú operáciu, ktorou sa podľa § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. rozumie príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií, právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy. Prvým krokom pre riadne vykonanie finančnej kontroly je preto náležité identifikovanie finančnej operácie, a ak ide o komplexnú finančnú operáciu, tak aj jej prípadných častí.³

Orgán verejnej správy si pri vypracovaní smernice môže pomôcť aj tzv. procesnými mapami, ktoré znázorňujú hlavné činnosti daného orgánu verejnej správy za jednotlivé organizačné útvary, ktoré určujú a graficky znázorňujú fázy procesov. Vo vzťahu k týmto procesom, v nadväznosti na identifikovanú finančnú operáciu alebo jej časť, vykonáva orgán verejnej správy finančnú kontrolu. Zadefinovanie a grafické znázornenie procesov orgánu verejnej správy a určenie jednotlivých fáz nastavených procesov, ku ktorým sa vzťahuje výkon finančnej kontroly, je vhodným nástrojom na zamedzenie potenciálnych rizík spojených s opomenutím výkonu finančnej kontroly, resp. nesprávnym výkonom finančnej kontroly. V súvislosti s určením typu finančnej kontroly, ktorú je potrebné alebo relevantné vykonať vo vzťahu ku konkrétnej finančnej operácii alebo jej časti, odporúčame určiť aj rozhodný moment pre vykonanie určenej finančnej kontroly. Predíde sa tak nežiaducim situáciám súvisiacim s formálnym výkonom finančnej kontroly (napr. základná finančná kontrola sa vykoná v súvislosti s použitím verejných financií až ex post po realizácii finančnej operácie, základná finančná kontrola sa vykoná až po vyslaní zamestnanca na služobnú cestu, základná finančná kontrola sa vo vzťahu k služobnej zmluve vykoná až po dátume jej „uzatvorenia“ a nástupe nového zamestnanca a pod.)

Ak sú procesné mapy vytvorené, odporúča sa zakomponovať ich aj do samotnej smernice. Vzor jednoduchej procesnej mapy obsahuje príloha č. 3.

Príklad dobrej praxe
Zamestnanci orgánu verejnej správy vykonali hĺbkovú analýzu všetkých procesov organizácie a následne v rámci týchto procesov identifikovali všetky finančné operácie, čím zabezpečili, že finančná kontrola je vykonaná vo všetkých relevantných procesoch realizovaných v rámci organizácie.
Príklad zlej praxe
Zamestnanci orgánu verejnej správy zadefinovali finančné operácie v smernici reštriktívne tak, že za finančnú operáciu sa pre účely zákona č. 357/2015 Z. z. považuje len taká operácia, ktorá súvisí s finančným plnením. Uvedené však nie je v súlade s definíciou finančnej operácie uvedenou v ustanovení § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z.

Úprava v smernici bola nasledovná:

³ Bližšie vysvetlenie k pojmu „finančná operácia alebo jej časť“ je uvedené v časti 2.1. metodického usmernenia.

„(x) Finančnou operáciou sa na účely výkonu základnej finančnej kontroly rozumie finančné plnenie; to sa overí základnou finančnou kontrolou v štádiu vyplácania.“

V zmysle § 2 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. a metodického usmernenia sa finančnou operáciou alebo jej časťou rozumie príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií, právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy. Finančnou kontrolu sa overujú finančné operácie alebo ich časti pred ich uskutočnením, v ich priebehu a až do ich konečného vysporiadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí. Finančná kontrola sa teda nevykonáva len do času vyplatenia verejných financií, ale vykonáva sa až do posledného momentu dosiahnutia stanovených cieľov finančnej operácie alebo jej časti (napr. finančná operácia „poskytnutie dotácie“ sa skladá z viacerých častí, ktoré podliehajú základnej finančnej kontrole, t. j. základná finančná kontrola sa vykoná pri vyhlásení výzvy, vydaní rozhodnutia o pridelení dotácie, resp. uzatvorení zmluvy, pri realizovaní úhrady alebo úhrad, vyúčtovaní poskytnutých verejných financií, resp. pri vrátení nepoužitej/nesprávne použitej dotácie).

2.2. Finančné kontroly

Na základe identifikovaných finančných operácií a ich častí vzniká orgánu verejnej správy:

- **povinnosť** vykonať základnú finančnú kontrolu, a to vo vzťahu ku každej finančnej operácii a pokiaľ sa skladá z častí, tak aj vo vzťahu ku každej časti finančnej operácie;
- **povinnosť** vykonať administratívnu finančnú kontrolu vo vzťahu ku každej finančnej operácii alebo jej časti, ak je ňou poskytnutie verejných financií;
- **oprávnenie** vykonať finančnú kontrolu na mieste vo vzťahu ku všetkým finančným operáciám alebo ich časťam.

Základná finančná kontrola

Orgán verejnej správy je povinný podľa § 7 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z. overiť vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 uvedeného zákona na príslušných stupňoch riadenia. Ak teda orgán verejnej správy identifikuje finančnú operáciu, je povinný overiť ju základnou finančnou kontrolou, a to bez ohľadu na to, či sa táto finančná operácia overuje administratívnou finančnou kontrolou alebo finančnou kontrolou na mieste.

Administratívna finančná kontrola

Orgán verejnej správy je povinný podľa § 8 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z. vykonávať administratívnu finančnú kontrolu súladu každej finančnej operácie alebo jej časti s § 6 ods. 4 uvedeného zákona, ak poskytne verejné financie inej osobe alebo ak poskytol verejné financie inej osobe alebo, ak sa verejné financie poskytujú v súlade s osobitným predpisom. Na základe uvedeného sa teda povinnosť vykonať administratívnu finančnú kontrolu viaže výlučne na finančnú operáciu, resp. jej časť, ktorou je poskytnutie verejných financií. Pri ostatných typoch finančných operácií (napr. použitie verejných financií) orgán verejnej správy nemá povinnosť vykonať administratívnu finančnú kontrolu⁴.

Finančná kontrola na mieste

Orgán verejnej správy je podľa § 9 ods. 1 zákona č. 357/2015 Z. z. oprávnený overovať finančnú operáciu alebo jej časť aj finančnou kontrolou na mieste. Finančná kontrola na mieste je teda fakultatívou kontrolou, pričom štatutárny orgán orgánu verejnej správy sa pre jej vykonanie môže rozhodnúť na základe rôznych skutočností (napr. plán kontrol, externý podnet). Uvedeným však nie je dotknutá povinnosť orgánu verejnej správy vykonať finančnú kontrolu na mieste, pokiaľ mu táto povinnosť vyplýva z iného všeobecne záväzného právneho predpisu, resp. z iného záväzného dokumentu. Orgán verejnej správy by zároveň mal využiť inštitút finančnej kontroly na mieste v prípade, ak nevie overiť určité skutočnosti napr. v rámci administratívnej finančnej kontroly (tzv. „od stola“).

⁴ Bližšie k overovaniu administratívnej finančnej kontroly je uvedené v časti 4. metodického usmernenia.

Príklad dobrej praxe

Pri identifikovaní finančných operácií alebo ich častí, ktoré orgán verejnej správy overuje administratívnu finančnou kontrolou a finančnou kontrolou na mieste, zamestnanci v smernici neopomenuli uviesť povinnosť vykonať aj základnú finančnú kontrolu:

„(x) Základná finančná kontrola sa vykonáva vždy, a to aj vtedy, ak sa vykonala administratívna finančná kontrola alebo finančná kontrola na mieste.“

Príklad dobrej praxe

Zamestnanci orgánu verejnej správy, na základe analýzy jednotlivých procesov, v smernici o. i. upravili aj situácie, kedy sú zamestnanci orgánu verejnej správy povinní vykonať finančnú kontrolu na mieste, a to aj napriek tomu, že táto finančná kontrola nie je podľa zákona č. 357/2015 Z. z. obligatórnou kontrolou.

„(x) Ak sú pri výkone administratívnej finančnej kontroly pri poskytovaní finančného príspevku na zateplenie nehnuteľnosti pochybnosti o úplnosti a správnosti predloženej dokumentácie od povinnej osoby, zamestnanci vykonávajúci administratívnu finančnú kontrolu vykonajú na základe poverenia vydaného ministrom overenie na mieste finančnou kontrolou na mieste podľa § 9 zákona č. 357/2015 Z. z.“

Príklad zlej praxe

Zamestnanci orgánu verejnej správy nevykonali analýzu procesov organizácie dostatočným spôsobom, v dôsledku čoho neidentifikovali riadne všetky finančné operácie, resp. ich časti, ktoré príslušný orgán verejnej správy pri svojej činnosti realizuje. Z tohto dôvodu si vo svojej smernici nedostatočným spôsobom vymedzili okruhy finančných operácií - absentovali finančné operácie realizované v procese verejného obstarávania a v procese výberu a prijímania zamestnancov. V nadväznosti na to absentoval aj výkon základnej finančnej kontroly vo vzťahu k súvisiacim finančným operáciám.

Príklad zlej praxe

Orgán verejnej správy v smernici ustanovil, že nebude vykonávať finančnú kontrolu na mieste, nakoľko k identifikovaným finančným operáciám vykonáva vždy obligátorne finančné kontroly, t. j. základnú finančnú kontrolu a, ak je to relevantné, administratívnu finančnú kontrolu. Takto postup však nie je správny, nakoľko orgán verejnej správy musí využiť všetky dostupné inštitúty na overenie súladu finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., pričom, ak tieto nevie overiť „od stola“, je potrebné využiť inštitút finančnej kontroly na mieste.

„(x) Finančná kontrola podľa zákona č. 357/2015 Z. z. sa v podmienkach mesta vykonáva ako základná finančná kontrola a administratívna finančná kontrola. Finančnú kontrolu na mieste mesto nevykonáva.“

2.3. Ciele finančnej kontroly

Po identifikovaní finančných operácií, resp. ich častí, odporúčame pristúpiť k určeniu/pomenovaniu cieľov finančnej kontroly. Tým sa napomôže tomu, aby osoby vykonávajúce finančnú kontrolu porozumeli, čo sa má danou finančnou kontrolou dosiahnuť. Ciele finančnej kontroly sú vymedzené v § 6 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z., pričom tieto predstavujú základný rámec toho, čo má orgán verejnej správy výkonom finančnej kontroly dosiahnuť. Výpočet cieľov uvedených v § 6 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. však nie je vyčerpávajúci, a teda orgány verejnej správy si môžu, resp., ak je to relevantné a potrebné, musia určiť aj iné, ďalšie ciele finančnej kontroly ako tie, ktoré sú uvedené v zákone č. 357/2015 Z. z. (napr. cieľom overenia finančnej kontroly na mieste môže byť porovnanie skutočného stavu so stavom deklarovaným v predkladaných výkazoch, cieľom opäťovnej administratívnej finančnej kontroly môže byť overenie skutočností namietaných zo strany externého kontrolného orgánu a pod.).

Pre osoby vykonávajúce finančnú kontrolu je dôležité porozumieť významu vykonávania finančnej kontroly tak, aby sa náležitým overovaním v rámci finančnej kontroly dosahovali požadované ciele vymedzené daným orgánom verejnej správy. Ciele finančnej kontroly je potrebné zadefinovať s ohľadom na finančné operácie, ktoré sú pre orgán verejnej správy relevantné a so zohľadnením jeho interných podmienok. V niektorých prípadoch je možné zadefinovať len jeden cieľ finančnej kontroly – napr. overiť, či boli splnené opatrenia, ktoré boli prijaté v nadväznosti na nedostatky zistené administratívnu finančnou kontrolou alebo finančnou kontrolou na mieste; v iných situáciách môže byť naopak relevantných viacero cieľov – napr. pri administratívnej finančnej kontrole vo vzťahu k predloženej žiadosti o platbu je cieľom finančnej kontroly zabezpečiť najmä dodržanie hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými financiami, dodržanie rozpočtu orgánu verejnej správy, dodržanie relevantných zákonov, dodržanie uzatvorených zmlúv, predchádzanie podvodom, nezrovnalostiam a korupcii atď. Taktiež, niektoré ciele finančnej kontroly uvedené v ustanovení § 6 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. môžu byť, s ohľadom na finančnú operáciu a typ vykonávanej finančnej kontroly, pre daný orgán verejnej správy irrelevantné, a preto nie je ani žiaduce uvádzať ich v smernici.

Príklad dobrej praxe

Orgán verejnej správy po zanalyzovaní všetkých procesov prebiehajúcich v rámci organizácie identifikoval všetky finančné operácie a určil, aké typy finančných kontrol je vo vzťahu k nim, v danej fáze finančnej operácie, potrebné vykonať. Zároveň určil ku všetkým finančným kontrolám, s ohľadom na charakter finančnej operácie, aj cieľ finančnej kontroly, ktorý má byť finančnou kontrolou dosiahnutý a osoby (príp. ich funkcie v rámci organizácie), ktoré sú zodpovedné za splnenie jednotlivých cieľov.

Príklad dobrej praxe

Orgán verejnej správy podrobne zanalyzoval ciele finančnej kontroly ustanovené v § 6 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. a v smernici popísal len tie, ktoré sú s ohľadom na identifikované finančné operácie pre neho relevantné. Pri určení cieľov finančnej kontroly zároveň skúmal aj to, či nie je potrebné zadefinovať ďalšie, resp. aj iné ciele finančnej kontroly ako tie, ktoré sú ustanovené v § 6 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z.

Príklad zlej praxe

Orgán verejnej správy v smernici uviedol, že cieľom všetkých finančných kontrol je zabezpečiť dodržiavanie rozpočtu orgánu verejnej správy. Uvedený postup však nie je správny, nakoľko s ohľadom na charakter finančnej operácie sú ciele finančných kontrol rôzne.

Príklad zlej praxe

Orgán verejnej správy v časti smernice upravujúcej ciele finančnej kontroly len odkázal vo všeobecnosti na § 6 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. Uvedené však nie je postačujúce na to, aby osoby vykonávajúce finančnú kontrolu rozumeli, čo je jej cieľom, a aby tak bola vykonaná na požadovanej/potrebej úrovni. Zároveň je potrebné, aby osoby vykonávajúce finančné kontroly vo vzťahu k finančným operáciám rovnakého charakteru postupovali unifikované, a teda o. i. aj s rovnakým cieľom.

2.4. Skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.

Za účelom, aby osoby vykonávajúce finančnú kontrolu vedeli, čo majú overovať v rámci finančnej kontroly, je potrebné pre každú finančnú operáciu alebo jej časť určiť skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., ktoré sú pre danú finančnú operáciu alebo jej časť relevantné. Osoby vykonávajúce finančnú kontrolu teda neoverujú súlad finančnej operácie alebo jej časti so všetkými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4. Zároveň ani nie je potrebné, aby tieto uvádzali na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou, resp. v správe z administratívnej finančnej kontroly/finančnej kontroly na mieste. Je však potrebné v smernici jasne zadefinovať, ktoré skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. má tá ktorá vecne zodpovedná osoba vo vzťahu ku konkrétnej finančnej operácii alebo jej časti overiť, a to tak, aby táto mohla následne niesť náležitú zodpovednosť za riadne a včasné overenie.

Okrem zadefinovania relevantných skutočností podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. vo vzťahu k identifikovaným finančným operáciám alebo ich časťiam, je zároveň potrebné v smernici špecifikovať čo všetko, resp. čo najmä musí osoba vykonávajúca finančnú kontrolu zodpovedná za určitú oblast overiť. Napríklad, ak je určitý zamestnanec zodpovedný za overenie finančnej operácie alebo jej časti z pohľadu verejného obstarávania, musí overiť najmä jej súlad napr. so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnem obstarávaní v znení neskorších predpisov a inými relevantnými predpismi SR a EÚ upravujúcimi oblasť verejného obstarávania, s vnútorným predpisom pre oblasť verejného obstarávania, ak je taký vydaný.

Príklad dobrej praxe

Zamestnanci orgánu verejnej správy upravili postup pri zistení nesúladu finančnej operácie so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. Proces zosúladenia finančnej operácie so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. upravili v smernici nasledovne:

„(x) ... príslušný zodpovedný zamestnanec vykonávajúci základnú finančnú kontrolu v oblasti svojej vecnej pôsobnosti je povinný túto kontrolu vykonať riadne a včas. V prípade zistenia nesúladu finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., je zodpovedný zamestnanec vykonávajúci základnú finančnú kontrolu povinný potvrdiť jej vykonanie podľa ustanovenia XY tejto Smernice (spravidla uvedením vyjadrenia „finančnú operáciu nemožno vykonať“ alebo „vo finančnej operácii nemožno pokračovať“).

(xx) V prípade, ak je v záujme organizácie finančnú operáciu alebo jej časť zrealizovať a zodpovedný zamestnanec vykonávajúci opäťovnú základnú finančnú kontrolu identifikoval, že zistený nesúlad bol odstránený, zamestnanec

vykonávajúci základnú finančnú kontrolu pri potvrdení jej vykonania spravidla uvedie vyjadrenie „finančnú operáciu možno vykonať“, prípadne „vo finančnej operácii možno pokračovať“.

(xxx) V prípade, ak je v záujme organizácie finančnú operáciu alebo jej časť zrealizovať a zodpovedný zamestnanec vykonávajúci opäťovnú základnú finančnú kontrolu identifikoval, že zistený nesúlad stále nebol odstránený, resp. nesúlad nemožno odstrániť (spravidla, ak ide o nedostatok spočívajúci v rozpore s právnym predpisom, s rozpočtom a pod.), zamestnanec vykonávajúci základnú finančnú kontrolu pri potvrdení jej vykonania spravidla uvedie vyjadrenie „finančnú operáciu nemožno vykonať“, prípadne „vo finančnej operácii nemožno pokračovať“,

(xxxx) V prípade, ak už nie je v záujme organizácie finančnú operáciu alebo jej časť zrealizovať, výkon základnej finančnej kontroly sa neopakuje, bez ohľadu na skutočnosť, či bol zistený nesúlad odstránený alebo nie.“

Príklad dobrej praxe

Orgán verejnej správy v smernici jasne zadefinoval, súlad s ktorými skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. sú osoby zodpovedné za výkon finančnej kontroly povinné, vo vzťahu k identifikovanej finančnej operácii alebo jej časti, overiť. Zároveň, orgán verejnej správy v smernici uviedol aj minimálne požiadavky na to, čo všetko je potrebné v rámci jednotlivých oblastí overiť.

Príklad zlej praxe

Orgán verejnej správy v smernici uviedol, že osoby vykonávajúce základnú finančnú kontrolu sú povinné uviesť na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo je časťou všetky skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. a následne k týmto priradiť relevantné vyjadrenie v zmysle § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. Takýto postup však nie je správny, nakoľko nie pre všetky finančné operácie alebo ich časti sú relevantné všetky skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. a zároveň v zmysle uvedeného zákona nie je potrebné overovať skutočnosti uvádzané na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou. Súčasne nie je žiaduce, aby pri potvrzovaní vykonania základnej finančnej kontroly zodpovedné osoby priradovali k jednotlivým overovaným skutočnostiam vyjadrenia podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z.

2.5. Osoby zodpovedné za vykonanie finančnej kontroly

Skutočnosť, či úprava v smernici bude obsahovať uvedenie zodpovednosti jednotlivých zamestnancov orgánu verejnej správy za vykonanie finančnej kontroly až na úroveň konkrétnych osôb, resp. organizačných úsekov alebo popísanie všeobecnej zodpovednosti zamestnancov podľa úrovne riadenia (štatutárny orgán, vedúci zamestnanci a ostatní zamestnanci), záleží spravidla od veľkosti organizácie.

Ak sa orgán verejnej správy, vzhľadom na rozsah svojej činnosti, procesy a personálne obsadenie, zaraďuje medzi „menšie“ organizácie (napr. menšie úrady, školské zariadenia, obce) odporúča sa, aby boli v smernici uvedené konkrétné funkcie zamestnancov a ich zodpovednosť za vykonanie finančnej kontroly (vzhľadom na ich vecnú pôsobnosť/oblasť a zodpovednosť), a to vo vzťahu ku konkrétnym typom finančných operácií alebo ich časti. Zároveň odporúčame uviesť pri každej finančnej operácii alebo jej časti relevantné skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., súlad s ktorými určené osoby overujú. Dôvodom je, aby nedošlo k opomenutiu alebo nesprávnemu výkonu finančnej kontroly, a aby bolo zrejmé, ktorý zamestnanec v rámci orgánu verejnej správy a v akej miere nesie zodpovednosť za overenie súladu konkrétnej finančnej operácie alebo časti finančnej operácie s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.

Ak sa orgán verejnej správy vzhľadom na rozsah svojej činnosti, procesy a personálne obsadenie zaraďuje medzi „veľké“ organizácie (napr. ústredné orgány štátnej správy), je vhodné smernicu formulovať všeobecnejšie, pričom je možné odkazovať na ďalšie relevantné interné riadiace akty (napr. podpisový poriadok, organizačný poriadok, smernicu k obehu účtovných dokladov, smernicu k pracovným cestám).

Právomoc, resp. povinnosť, vykonať finančnú kontrolu zveruje zákon č. 357/2015 Z. z. výlučne štatutárному orgánu orgánu verejnej správy a zamestnancom orgánu verejnej správy. Z uvedeného dôvodu preto nie je možné zveriť túto právomoc iným osobám, ktoré nie sú zamestnancami orgánu verejnej správy. Orgán verejnej správy taktiež nemôže smernicou delegovať výkon finančnej kontroly na inú právnickú osobu, napr. externú, dodávateľskú spoločnosť (t. j. výkon finančnej kontroly nemožno externalizovať). Uvedeným nie je dotknuté oprávnenie obcí, v ktorých, ak nemôžu zabezpečiť výkon finančnej kontroly svojimi zamestnancami, vykonáva finančnú kontrolu starosta a aspoň jedna iná fyzická osoba schválená obecným zastupiteľstvom uznesením. V tomto prípade by si mala obec upraviť v smernici postup schvaľovania inej fyzickej osoby na výkon finančnej kontroly.

Zároveň je potrebné, aby smernica obsahovala aj úpravu zabezpečenia zastupovania osôb zodpovedných za výkon finančnej kontroly. Je možné odkázať na iný interný riadiaci predpis upravujúci inštitút zastupovania, napr. podpisový poriadok orgánu verejnej správy, ak taký existuje.

Príklad dobrej praxe

Zastupovanie vedúceho zamestnanca pri výkone základnej finančnej kontroly je obmedzené len na situácie dočasnej neprítomnosti vedúceho zamestnanca. Smernica orgánu verejnej správy bola upravená nasledovne:

„(x) Vedúci zamestnanci sú v súlade so zákonom č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a inej relevantnej legislatívy povinní písomnou formou určiť svojho zástupcu zo zamestnancov v ich priamej riadiacej pôsobnosti na výkon základnej finančnej kontroly počas svojej neprítomnosti. Pri potvrzovaní vykonania základnej finančnej kontroly na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou je v takom prípade potrebné uviesť meno a priezvisko a podpis určeného zamestnanca, ktorý základnú finančnú kontrolu skutočne vykonal, tzn. zastupujúceho zamestnanca.“

Príklad dobrej praxe

Orgán verejnej správy v smernici jasne zadefinoval, ktoré osoby sú zodpovedné za výkon základnej finančnej kontroly spôsobom, že určil oblasti (za účelom overenia § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.), ktoré je potrebné vo vzťahu k identifikovanej finančnej operácii alebo jej časti overiť (rozpočet, verejné obstarávanie, správa majetku a pod.) a stanovil, že v rámci každej oblasti finančnú operáciu alebo jej časť overí určený vedúci zamestnanec príslušného oddelenia a zamestnanec príslušného oddelenia.

Príklad zlej praxe

Orgán verejnej správy uzatvoril s externou právnickou osobou písomnú zmluvu, ktorou ju poveril zabezpečovaním mzdovej agendy a zároveň výkonom základnej finančnej kontroly vo vzťahu k súvisiacim finančným operáciám, resp. ich časťam. Následne si túto skutočnosť zamestnanci orgánu verejnej správy upravili aj vo svojej smernici nasledovným spôsobom:

„(x) Oblast mzdovej agendy na roky 2019 – 2021 zabezpečuje spoločnosť „AlfaOmega“. Spoločnosť „AlfaOmega“ súčasne vykonáva základnú finančnú kontrolu vo vzťahu k nasledovným finančným operáciám: výplata miezd a odmien, výkon zrážok zo mzdy. Doklady preukazujúce vykonanie základnej finančnej kontroly spoločnosť „AlfaOmega“ predkladá oddeleniu XY vždy k 15. dňu nasledovného mesiaca.“

Príklad zlej praxe

Orgán verejnej správy v smernici zadefinoval zastupovanie osôb zodpovedných za výkon základnej finančnej kontroly spôsobom, že určeného vedúceho zamestnanca príslušného oddelenia v čase jeho neprítomnosti na pracovisku zastupuje zamestnanec príslušného oddelenia, ktorý je taktiež zodpovedný za výkon základnej finančnej kontroly v rámci relevantnej oblasti. V takomto prípade zamestnanec vykonávajúci základnú finančnú kontrolu pri potvrzovaní (ne)súladu finančnej operácie alebo jej časti s relevantnou skutočnosťou podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. uvádza okrem iných náležitostí podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. pri mene a priezvisku určeného vedúceho zamestnanca (neprítomného na pracovisku) svoj podpis, pred ktorý uvedie „v. z.“.

Uvedený postup nie je správny, keďže dochádza k porušeniu princípu kontroly štyroch očí, a zároveň dochádza k porušeniu ustanovenia § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z., podľa ktorého je potrebné o. i. uviesť meno a priezvisko tých osôb, ktoré reálne vykonávali základnú finančnú kontrolu.

2.6. Výstupné dokumenty

Orgán verejnej správy by mal v smernici uviesť aj unifikované postupy pre vypracovanie jednotlivých výstupných dokumentov z finančných kontrol tak, aby osoby vykonávajúce finančné kontroly postupovali pri vypracovaní týchto dokumentov v rámci rovnakých typov finančných kontrol obdobným spôsobom.

Odporúča sa preto v smernici exaktne stanoviť, ako majú vyžerať výstupné dokumenty z finančných kontrol, najvhodnejšie formou prílohy k smernici.

Základná finančná kontrola

Osoby vykonávajúce základnú finančnú kontrolu potvrdzujú súlad finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou. Keďže zákon č. 357/2015 Z. z. konkrétnie nešpecifikuje, čo možno za takýto doklad považovať, odporúča sa, aby orgán verejnej správy určil, na akom doklade osoby vykonávajúce základnú finančnú kontrolu potvrdzujú súlad finančných operácií alebo ich časťí so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.

Jedným zo spôsobov, ako špecifikovať doklady súvisiace s finančou operáciou alebo jej časťou je odkázať v smernici na ďalšie relevantné vnútorné predpisy, najmä vnútorný predpis o obchu účtovných dokladov, ale aj podpisový poriadok, organizačný poriadok, vnútorný predpis o pracovných cestách atď. Je potrebné zabezpečiť určitú unifikovanosť, a teda aby boli pri rovnakých typoch finančných operácií alebo ich časťou používané rovnaké typy dokladov.

Zároveň sa odporúča v smernici jasne zadefinovať, kedy a aké vyjadrenie podľa § 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. majú osoby vykonávajúce základnú finančnú kontrolu uvádzať. Uvedené ja taktiež potrebné za účelom zachovania určitého unifikovaného postupu osôb vykonávajúcich základnú finančnú kontrolu.

Vzor výstupného dokumentu zo základnej finančnej kontroly je obsiahnutý v metodickom usmernení.

Administratívna finančná kontrola a finančná kontrola na mieste

Výstupnými dokumentmi z administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste sú návrh (čiastkovej) správy a (čiastková) správa, resp. záznam. Za účelom zabezpečenia jednotného postupu osôb vykonávajúcich vyššie uvedené finančné kontroly je v smernici potrebné upraviť, ako majú jednotlivé výstupné dokumenty vyžerať a čo všetko majú obsahovať. Vzor týchto dokumentov je obsiahnutý v metodickom usmernení, avšak vzhladom na skutočnosť, že daný vzor je všeobecný, je potrebné, aby si ho orgán verejnej správy upravil s ohľadom na svoje interné potreby.

Príklad dobrej praxe
Orgán verejnej správy určil pre všetky typy finančných operácií, ktorý dokument predstavuje doklad súvisiaci s finančou operáciou alebo jej časťou tak, aby sa jej vykonanie nepotvrdzovalo zbytočne na viacerých dokumentoch.
Príklad dobrej praxe
Orgán verejnej správy určil, že za doklad súvisiaci s finančnou operáciou sa pri finančnej operácii, ktorou je príjem, považuje príjmový pokladničný doklad, ak sa finančná operácia alebo jej časť realizuje hotovostne, resp. bankový výpis, ak sa finančná operácia alebo jej časť realizuje bezhotovostne.
Príklad zlej praxe
Orgán verejnej správy stanovil, že potvrdenie súladu finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. (t. j. potvrdenie vykonania základnej finančnej kontroly) sa uvedie vždy na správe z administratívnej finančnej kontroly/finančnej kontroly na mieste a zároveň aj na kontrolných otázkach, ktoré boli použité pri vykonávaní administratívnej finančnej kontroly/finančnej kontroly na mieste.
Uvedený postup nie je správny, nakoľko finančná kontrola sa vykonáva vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti a nie vo vzťahu k jednotlivým dokumentom, ktoré súvisia s danou finančnou kontrolou. Uvedená situácia prestavuje zároveň aj nadbytočnú prácu pre osoby vykonávajúce základnú finančnú kontrolu. V súvislosti s potvrdzovaním vykonania základnej finančnej kontroly na správe z administratívnej finančnej kontroly/finančnej kontroly na mieste, ako na súvisiacom dokumente, je potrebné upozorniť, že rovnopis správy z administratívnej finančnej kontroly/finančnej kontroly na mieste, na ktorom je potvrdené vykonanie základnej finančnej kontroly, zostáva orgánu verejnej správy, t. j. neposiela sa povinnej osobe, keďže záver zo základnej finančnej kontroly je určený do vnútra orgánu verejnej správy.

3. ŠPECIFICKÉ OBLASTI

Pokiaľ má orgán verejnej správy v rámci svojej organizácie nastavené určité špecifické postupy pri realizácii finančných operácií alebo ich časťí a k nim viažúcim sa finančným kontrolám, odporúčame tieto špecifické oblasti taktiež upraviť v smernici (napr. v rámci organizácie prebiehajú určité procesy, ktoré obsahujú finančné operácie, elektronickou formou).

3.1. ELEKTRONICKÝ VÝKON ZÁKLADNEJ FINANČNEJ KONTROLY

Pokiaľ orgán verejnej správy pri svojej činnosti elektronickou formou realizuje procesy, ktorých súčasťou je aj finančná operácia alebo jej časť, napr. prostredníctvom elektronického registráturného systému, aj potvrdenie vykonania základnej finančnej kontroly môže prebiehať elektricky. Predpokladom je vytvorenie dostatočných materiálno-technických podmienok. V praxi je bežné elektronické potvrdenie vykonania základnej finančnej kontroly napr. pri cestovných príkazoch, faktúrach a pod.

V takomto prípade je však taktiež potrebné dodržať relevantné ustanovenia zákona č. 357/2015 Z. z. a potvrdenie vykonania základnej finančnej kontroly elektronickou formou musí splňať všetky náležitosti ustanovené zákonom č. 357/2015 Z. z., t. j. musí byť uvedené meno, priezvisko, podpis osôb vykonávajúcich základnú finančnú kontrolu, dátum vykonania základnej finančnej kontroly a príslušné vyjadrenie podľa § 7 ods. 3 uvedeného zákona.

V smernici je potrebné uviesť osobitosti konkrétneho informačného systému, ktorý organizácia používa, najmä spôsob prihlásovania, autorizácia, forma elektronického podpisu osoby zodpovednej za vykonanie základnej finančnej kontroly. Taktiež je vhodné v smernici určiť moment podpisu pri inej forme podpisu ako je kvalifikovaný elektronický podpis/kvalifikovaná elektronická pečať (napr. „odkliknutie“ polička/ikonky). V histórii elektronického systému musí byť zároveň zabezpečené zaznamenanie (potvrdenie) vykonania základnej finančnej kontroly spôsobom, ktorý ustanovuje zákon č. 357/2015 Z. z. v § 7 ods. 3, za účelom možnosti spätného overenia/kontroly. Pre jednoznačnosť sa odporúča v smernici upraviť aj postup osoby, ktorá pri výkone základnej finančnej kontroly zistí nesúlad finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., t. j. možnosť uviesť dôvody nesúladu.

Elektronickú formu výkonu základnej finančnej kontroly bližšie upravuje metodické usmernenie v časti 3.5.

Priklad dobrej praxe

Orgán verejnej správy v smernici popísal spôsob potvrdenia vykonania základnej finančnej kontroly vo vzťahu k finančným operáciám a ich časťam, ktoré v rámci orgánu verejnej správy prebiehajú elektronicky. Potvrdenie vykonania základnej finančnej kontroly postupne realizujú zodpovední zamestnanci tak, že v predvolenom poradí (zoradené podľa oblastí overovania) sa vyjadrujú k súladu finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. Ak niektorá zo zodpovedných osôb vyberie vyjadrenie (§ 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z.) „vo finančnej operácii nie je možné pokračovať“, finančná operácia alebo jej časť sa ďalej nerealizuje. Ak je záujem na realizácii finančnej operácie alebo jej časti, po odstránení nesúladu sa vykoná nová základná finančná kontrola, a to tak, že sa k nej postupne vyjadria opäť všetky zodpovedné osoby v predvolenom poradí.

Priklad zlej praxe

Orgán verejnej správy v smernici uviedol, že ak nie je osoba zodpovedná za výkon základnej finančnej kontroly na pracovisku a je potrebné vykonať základnú finančnú kontrolu, ktorá sa vykonáva vo vzťahu k vybranej finančnej operácii alebo jej časti elektronicky, je potrebné zabezpečiť, aby mala zastupujúca osoba prístup do informačného systému tak, aby mohla vystupovať za osobu, ktorú zastupuje, a teda vykonalá základnú finančnú kontrolu v jej mene. Uvedený postup nie je správny, keďže orgán verejnej správy musí aj pri elektronickom výkone základnej finančnej kontroly dodržať požiadavky vyplývajúce zo zákona č. 357/2015 Z. z. Musí byť zrejmé, kto reálne vykonal základnú finančnú kontrolu, nakoľko osoby zodpovedné za výkon základnej finančnej kontroly potvrdzujú súlad finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. uvedením svojho mena a priezviska, a teda vo vlastnom mene.

3.2. ELEKTRONICKÝ VÝKON ADMINISTRATÍVNEJ FINANČNEJ KONTROLY A FINANČNEJ KONTROLY NA MIESTE

Rovnako ako základná finančná kontrola aj administratívna finančná kontrola a finančná kontrola na mieste môže prebiehať, resp. byť dokumentovaná elektronickým spôsobom. Elektronicky môže prebiehať napr. výmena informácií medzi jednotlivými osobami vykonávajúcimi danú finančnú kontrolu ako aj samotné doručenie a zaslanie návrhu správy/správy z finančnej kontroly. Aj pri týchto kontrolách je však potrebné, aby jednotlivé činnosti v rámci finančnej kontroly, ktoré budú prebiehať elektronicky, boli dostatočným spôsobom popísané v smernici.

Pri elektronickom výkone administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste je potrebné dodržať všetky relevantné ustanovenia zákona č. 357/2015 Z. z. a pri elektronickom doručovaní/zasielaní návrhu správy/správy z finančnej kontroly aj ustanovenia zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente).

Priklad dobrej praxe

Orgán verejnej správy disponuje informačným systémom, do ktorého majú osoby vykonávajúce finančnú kontrolu na mieste povinnosť nahrávať všetky dokumenty súvisiace s finančnou kontrolou na mieste, pričom v smernici je jasne uvedené, ktoré dokumenty, kedy a kam je potrebné v rámci finančnej kontroly na mieste nahráť. V informačnom systéme je zároveň nastavené, že jednotlivé dokumenty súvisiace s finančnou kontrolou na mieste si osoby vykonávajúce danú kontrolu môžu vzájomne posieláť, vyjadrovať sa k nim atď. V smernici je taktiež upravené, akým spôsobom je potrebné elektronicky zaslať

správu z finančnej kontroly na mieste povinnej osobe, a to pri dodržaní podmienok vyplývajúcich zo zákona č. 357/2015 Z. z. ako aj zákona o e-Governmente.

Príklad zlej praxe

Orgán verejnej správy v smernici uviedol, že v prípade, ak sa správa z administratívnej finančnej kontroly/finančnej kontroly na mieste zasiela povinnej osobe elektronicky, nevyžaduje sa, aby bola táto správa podpísaná všetkými osobami, ktoré vykonali danú kontrolu, ale postačuje, ak je podpísaná kvalifikovaným elektronickým podpisom vedúceho kontrolnej skupiny.

Uvedené nie je v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z., nakoľko tento neustanovuje výnimku vo vzťahu k podpísaniu správy z administratívnej finančnej kontroly/finančnej kontroly na mieste pre prípad elektronického zasielania správ.

4. AKTUALIZÁCIA SMERNICE

V rámci rozvíjania finančného riadenia je nevyhnutné sledovať potrebu pravidelnej aktualizácie smernice v nadváznosti na všetky relevantné zmeny vyplývajúce z externého prostredia (napr. novelizácia zákona č. 357/2015 Z. z. a iných súvisiacich právnych predpisov, výsledky externých kontrol a auditov) a z interného prostredia (napr. výskyt nových finančných operácií v organizácii, neaktuálnosť niektorých finančných operácií, zlúčenie fáz procesov organizácie vedúce k zániku/zlúčeniu časť finančnej operácie, organizačné zmeny vedúce k zmene osobnej zodpovednosti za výkon finančnej kontroly, výsledky vnútorných kontrol a vnútorných auditov).

Novoprijatých zamestnancov je potrebné upozorniť na existenciu smernice a povinnosť ju dodržiavať ako aj na možnosť uloženia sankcií podľa § 28 zákona č. 357/2015 Z. z. Zároveň je vhodné osoby, ktoré sú zodpovedné za vykonanie finančnej kontroly, pravidelne preškoľovať za účelom správnej implementácie vecnej ako aj formálnej stránky výkonu finančnej kontroly.

Príklad dobrej praxe

Obec má podrobne rozpracovaný postup výkonu základnej finančnej kontroly vrátane menného zoznamu zamestnancov obce, ktorí overujú konkrétné finančné operácie alebo ich časti. V záverečných ustanoveniach smernice majú nasledovné ustanovenie:

„(x) Všetky personálne zmeny majúce vplyv na výkon základnej finančnej kontroly musia byť v smernici upravené a schválené do jedného mesiaca odo dňa ich vzniku.“

Príloha č. 1: Vzor smernice k výkonu finančnej kontroly⁵

SMERNICA
k výkonu finančnej kontroly na Úrade (nepomenovaný) (ďalej len „úrad“)

Článok 1
Úvodné ustanovenia

- (1) Smernica o postupe pri vykonávaní finančnej kontroly v podmienkach úradu (ďalej len „smernica“) upravuje základné pravidlá a ciele finančnej kontroly, zodpovednosť vedúceho úradu, vedúcich štátnych zamestnancov a vedúcich zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme (ďalej len „vedúci zamestnanec“), štátnych zamestnancov a zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme (ďalej len „zamestnanec“) úradu pri vykonávaní finančnej kontroly podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“).

Ak má orgán verejnej správy pre výkon finančnej kontroly na mieste zriadenú samostatnú organizačnú zložku, ktorá sa riadi vlastným „manuálom“ výkonu finančnej kontroly na mieste, v smernici nie je potrebné duplicitne upravovať postupy pre tento inštitút, stačí odkázať vnútorným odkazom na existenciu manuálu.

Pokiaľ orgán verejnej správy reálne nevykonáva administratívnu finančnú kontrolu/finančnú kontrolu na mieste a ani nie je predpoklad, že ich v budúcnosti vykonávať bude, nie je potrebné, aby ich výkon v smernici upravoval. Nie je však vhodné úplne v smernici vylúčiť výkon niektorého druhu finančnej kontroly.

- (2) Smernica je záväzná pre vedúceho úradu a všetkých vedúcich zamestnancov a zamestnancov úradu, ktorí vykonávajú finančnú kontrolu podľa zákona č. 357/2015 Z. z.

Pokiaľ má orgán verejnej správy organizačné zložky bez právej subjektivity zriadené orgánom verejnej správy, je možné pôsobnosť smernice rozšíriť aj na ne.

Článok 2
Finančná kontrola

- (1) Finančná kontrola je súhrn činností zabezpečujúcich overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti finančných operácií alebo ich častí pred ich uskutočnením, v ich priebehu a až do ich konečného vysporiadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí.
- (2) Finančná kontrola sa vykonáva ako základná finančná kontrola, administratívna finančná kontrola a finančná kontrola na mieste. Podrobnosť k jednotlivým typom kontroly v rámci úradu sú uvedené v článkoch 4, 6 a 7 smernice.
- (3) Náležite vykonaná finančná kontrola prispieva k správnemu fungovaniu finančného riadenia úradu, v rámci ktorého sa o. i. finančná operácia alebo jej časť vykoná alebo sa v nej pokračuje, len ak je v súlade so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., resp. sa zabezpečí, že už poskytnuté plnenie sa vymáha, ak sa zistí nesúlad s uvedenými skutočnosťami. Riadne vykonanou finančnou kontrolou sa zabezpečí hospodárna, efektívna, účelná a účinná realizácia finančnej operácie alebo jej časti.

⁵ Uvedený vzor neobsahuje vyčerpávajúci výpočet ani vyčerpávajúcu obsahovú úpravu náležitostí smernice, ktorú si individuálne vypracuje konkrétny orgán verejnej správy.

Článok 3

Všeobecné vymedzenie zodpovednosti

- (1) Vedúci úradu zodpovedá za
- a) vytvorenie, zachovanie a rozvíjanie systému finančného riadenia, vrátane vykonávania finančnej kontroly,
 - b) určenie vedúcich zamestnancov, ktorí vykonávajú základnú finančnú kontrolu a administratívnu finančnú kontrolu,
 - c) vytvorenie prostredia, ktoré vylúči alebo aspoň zamedzí zásahom smerujúcim k ovplyvňovaniu zamestnancov pri vykonávaní finančnej kontroly,
 - d) zabezpečenie overovania vybraných finančných operácií finančnou kontrolou na mieste podľa potrieb úradu,
 - e) prijatie a splnenie opatrení na nápravu nedostatkov zistených finančnou kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku, za určenie zamestnancov zodpovedných za zistené nedostatky a uplatnenia opatrení voči nim podľa osobitného predpisu (*napríklad Zákonník práce*).

Vedúci úradu ďalej rozhoduje o námietkach o predpojatosti proti zamestnancovi a prizvanej osobe do troch dní od doručenia písomných námietok podľa § 26 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. alebo písomného oznamenia podľa § 26 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z.

- (2) Vedúci zamestnanci úradu zodpovedajú za
- a) vytvorenie postupov finančného riadenia tak, aby sa zabezpečilo transparentné posudzovanie a finančná kontrola finančných operácií alebo ich častí,
 - b) zabezpečenie overovania a overovanie všetkých finančných operácií alebo ich častí základnou finančnou kontrolou (ak sú určení na vykonanie základnej finančnej kontroly vedúcim úradu),
 - c) zabezpečenie overovania a overovanie všetkých finančných operácií alebo ich častí, ak je finančnou operáciou alebo jej časťou poskytnutie verejných financií, administratívnu finančnou kontrolou (ak sú určení na vykonanie administratívnej finančnej kontroly vedúcim úradu),
 - d) zabezpečenie overovania a overovanie na základe písomného poverenia na vykonanie finančnej kontroly na mieste vybraných finančných operácií alebo ich častí finančnou kontrolou na mieste,
 - e) prípravu a realizáciu finančných operácií alebo ich častí tak, aby bola dodržaná zásada hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami, v nadväznosti na ich vecnú pôsobnosť,
 - f) priebežné dodržiavanie, prehodnocovanie a aktualizovanie interných riadiacich aktov a rozhodnutí úradu ako interných riadiacich aktov upravujúcich postupy prípravy a realizácie finančných operácií alebo ich častí vo väzbe na uplatňovanie zákona č. 357/2015 Z. z. a za dodržiavanie uvedených interných riadiacich aktov.
- (3) Zamestnanci zodpovedajú za
- a) overovanie všetkých finančných operácií alebo ich častí základnou finančnou kontrolou, v nadväznosti na ich vecnú pôsobnosť,
 - b) overovanie všetkých finančných operácií alebo ich častí, ak je finančnou operáciou alebo jej časťou poskytnutie verejných financií, administratívnu finančnou kontrolou, v nadväznosti na ich vecnú pôsobnosť,
 - c) overovanie vybraných finančných operácií alebo ich častí finančnou kontrolou na mieste na základe písomného poverenia na vykonanie finančnej kontroly na mieste,
 - d) prípravu a realizáciu finančných operácií alebo ich častí tak, aby bola dodržaná zásada hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami, v nadväznosti na ich vecnú pôsobnosť,
 - e) dodržiavanie interných riadiacich aktov a rozhodnutí úradu, ako interných riadiacich aktov upravujúcich postupy prípravy a realizácie finančných operácií alebo ich častí vo väzbe na uplatňovanie zákona č. 357/2015 Z. z.

Pri preukázateľne zavinenom porušení povinností pri plnení pracovných úloh súvisiacich s výkonom finančnej kontroly, zamestnanci a vedúci zamestnanci znášajú všetky právne a ekonomicke dôsledky za preukázanú škodu súvisiacu s finančnými operáciami alebo ich časťami.

Zodpovednosť za škodu a jej náhradu bližšie upravuje napr. Zákonník práce, zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Všeobecnú zodpovednosť za škodu a ďalší postup odporúčame upraviť v samostatnom dokumente upravujúcim pracovnoprávne vzťahy orgánu verejnej správy.

Pri porušení finančnej disciplíny sa postupuje podľa § 31 ods. 7 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- (4) Vedúcim zamestnancom sa na účely vykonávania finančnej kontroly rozumie zamestnanec podľa zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 55/2017“), zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Vedúcim zamestnancom úradu je podľa Organizačného poriadku úradu riaditeľ odboru, vedúci oddelenia a riaditeľ špecializovaného útvaru. Zamestnancom sa na účely vykonávania finančnej kontroly rozumie osoba podľa § 2 písm. j) zákona č. 357/2015 Z. z.

S odkazom na organizačný poriadok je možné uviesť všetky riadiace funkcie, ktoré sa v danom orgáne verejnej správy nachádzajú, napr. generálny riaditeľ, riaditeľ, vedúci oddelenia, vedúci samostatného oddelenia.

- (5) Vedúci úradu, resp. vedúci zamestnanci poveria v zmysle zákona č. 55/2017 Z.z. a inej relevantnej legislatívy na čas svojej dočasnej neprítomnosti na pracovisku (napr. z dôvodu čerpania dovolenky, pracovnej neschopnosti) výkonom finančnej kontroly zamestnancov v ich priamej riadiacej pôsobnosti.

Forma poverenia je na zvážení orgánu verejnej správy, môže ísť o samostatný dokument s vymedzeným rozsahom činností a časovým obmedzením alebo smernica môže odkazovať na podpisový poriadok, príp. organizačný poriadok orgánu verejnej správy, ak taký existuje.

Článok 4

Základná finančná kontrola

- (1) Základnou finančnou kontrolou sa overuje vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. Grafické znázornenie jednotlivých procesov úradu, spolu s vyznačením momentu vykonania základnej finančnej kontroly je uvedené na nasledovnom linku: <https://intranet.urad.nepomenovany.sk/>.

V tejto časti smernice je vhodné odkázať na procesné mapy s vyznačením základnej finančnej kontroly, ak sú vytvorené (odkazom na prílohu alebo link na záložku na intranete).

- (2) V nasledovnej tabuľke sú uvedené najčastejšie finančné operácie úradu, spolu s uvedením osôb zodpovedných za ich overenie, ciele overenia základnou finančnou kontrolou a skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., s ktorými sa overuje ich súlad.⁶ Výpočet nie je konečný, ak sa v budúcnosti vyskytnú ďalšie finančné operácie, zodpovední zamestnanci úradu ich po posúdení zašlú gestorovi smernice na doplnenie. Výsledkom doplnenia bude aktualizácia smernice.

⁶ Pozn. uvedená tabuľka slúži ako príklad, nezachytáva konečný výpočet zodpovedných osôb, resp. skutočností podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., ktoré je potrebné vo vzťahu ku konkrétnej finančnej operácii alebo jej časti overiť v kontexte úradu.

Príjmové hotovostné a bezhotovostné finančné operácie

príjem dotácie zo štátneho rozpočtu

CIELE základnej finančnej kontroly

- a) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti,
- b) dodržiavanie rozpočtu úradu,
- c) dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich použitie dotácií,
- d) dodržiavanie uzatvorených zmlúv úradu s ústredným orgánom štátnej správy,
- e) správnosť a preukázateľnosť vykonávania finančnej operácie alebo jej časti, spoľahlivosť výkazníctva.

Zodpovedný organizačný úsek úradu	Zodpovedný zamestnanec (vedúci zamestnanec) za overenie	Rozsah overenia s § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.
Odbor financovania úradu	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riadič odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - všeobecne záväzným právnym predpisom, - zmluvou úradu (s ústredným orgánom štátnej správy o poskytnutí dotácie na príslušný rok), - vnútornými predpismi úradu.

Výdavkové hotovostné a bezhotovostné finančné operácie

úhrada výdavkov spotrebného charakteru (materiál, tovary, služby)

úhrada faktúry od dodávateľa

CIELE finančnej kontroly

- a) dodržiavanie plnenia záväzkov úradu,
- b) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti,
- c) dodržiavanie rozpočtu úradu,
- d) dodržiavanie uzatvorených zmlúv úradu,
- e) dodržiavanie podmienok na použitie verejných financií,
- f) správnosť a preukázateľnosť vykonávania finančnej operácie alebo jej časti, spoľahlivosť výkazníctva
- g) predchádzanie podvodom, nezrovnalostiam a korupcii.

Zodpovedný organizačný úsek	Zodpovedný zamestnanec (vedúci zamestnanec) za overenie	Rozsah overenia s § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.
Odbor vecného pôsobenia	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riadič odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - osobitnými predpismi, - vnútornými predpismi úradu, - uzatvorenými zmluvami (o poskytnutí služieb, obstaraní tovaru, materiálu, objednávkou).
Odbor financovania úradu	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riadič odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - rozpočtom úradu na príslušný rok a nasledujúce dva roky, - uzatvorenými zmluvami o poskytnutí služieb, obstaraní tovaru, materiálu, objednávkou, - vnútornými predpismi úradu.

Právny úkon ako finančná operácia

Zmluva o dodaní tovaru/služby/materiálu vrátane jej dodatkov

CIELE finančnej kontroly

- a) dodržiavanie vecného a finančného plnenia zmluvných vzťahov – preberanie plnení od dodávateľa (kontrola plnenia podľa zmluvy/objednávky),

- b) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti,
- c) dodržiavanie rozpočtu úradu,
- d) dodržiavanie osobitných predpisov, medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia, rozhodnutí vydaných na základe osobitných predpisov alebo vnútorných predpisov,
- e) dodržiavanie uzatvorených zmlúv úradu (napr. rámcové zmluvy),
- f) dodržiavanie podmienok na poskytnutie a použitie verejných financií,
- g) správnosť a preukázateľnosť vykonávania finančnej operácie alebo jej časti, spoľahlivosť výkazníctva
- h) predchádzanie podvodom, nezrovnalostiam a korupcii.

Zodpovedný organizačný úsek	Zodpovedný zamestnanec (vedúci zamestnanec) za overenie	Rozsah overenia s § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.
Odbor vecného pôsobenia	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riaditeľ odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - osobitnými predpismi, - vnútornými predpismi úradu, - plánom verejného obstarávania.
Odbor financovania úradu	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riaditeľ odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - rozpočtom úradu na príslušný rok, - vnútornými predpismi úradu, - rozpočtom úradu na nasledovné dva roky.
Odbor pre verejné obstarávanie	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riaditeľ odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - osobitnými predpismi (zákon o verejnom obstarávaní), - vnútornými predpismi úradu, - plánom verejného obstarávania.

Služobná zmluva/Pracovná zmluva

Návrh na úpravu platu

Návrh na poskytnutie odmeny

CIELE finančnej kontroly

- a) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti,
- b) dodržiavanie rozpočtu úradu,
- c) dodržiavanie osobitných pracovnoprávnych predpisov, medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia, rozhodnutí vydaných na základe osobitných predpisov alebo vnútorných predpisov,
- d) dodržiavanie uzatvorených zmlúv úradu,
- e) správnosť a preukázateľnosť vykonávania finančnej operácie alebo jej časti.

Zodpovedný organizačný úsek	Zodpovedný zamestnanec (vedúci zamestnanec) za overenie	Rozsah overenia s § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.
Osobný úrad	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riaditeľ odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - osobitnými predpismi (zákon o štátnej službe, zákon o odmeňovaní zamestnancov, zákon o výkone práce vo verejném záujme, Zákoník práce), - vnútornými predpismi úradu.

Odbor financovania úradu	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riaditeľ odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - rozpočtom úradu.
Odbor vecného pôsobenia	<i>riaditeľ odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>určený riaditeľ odboru</i> <i>generálny riaditeľ sekcie</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - vnútornými predpismi úradu.
Použitie verejných financii ako finančná operácia (vo fáze prípravy)		
návrh na účasť na vzdelávacej aktivite vyslanie na služobnú cestu CIELE finančnej kontroly a) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti, b) dodržiavanie rozpočtu úradu, c) dodržiavanie osobitných pracovnoprávnych predpisov, medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia, rozhodnutí vydaných na základe osobitných predpisov alebo vnútorných predpisov, d) správnosť a preukázateľnosť vykonávania finančnej operácie alebo jej časti.		
Zodpovedný organizačný úsek (úseky)	Zodpovedný zamestnanec (vedúci zamestnanec) za overenie	Rozsah overenia s § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.
Osobný úrad	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riaditeľ odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - osobitnými predpismi (zákon o štátnej službe, zákon o výkone práce vo verejnom záujme, Zákonník práce), - medzinárodne zmluvy SR a úradu, - plánom vzdelávania, - vnútornými predpismi úradu.
Odbor financovania úradu	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riaditeľ odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - rozpočtom úradu, - vnútornými predpismi úradu.
Odbor vecnej pôsobnosti	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riaditeľ odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - plánom vzdelávania, - vnútornými predpismi úradu.
Iný úkon majetkovej povahy ako finančná operácia		
zaradenie majetku, vyradenie majetku a jeho likvidácia výpožička, prenájom majetku CIELE finančnej kontroly a) ochranu majetku v správe alebo vo vlastníctve úradu,		

b) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácií finančnej operácie alebo jej časti,
c) dodržiavanie osobitných predpisov (zákon o majetku štátu, zákon o pohľadávkach štátu),
d) správnosť a preukázaťnosť vykonávania finančnej operácie alebo jej časti, spoľahlivosť výkazníctva,

Zodpovedný organizačný úsek (úseky)	Zodpovedný zamestnanec (vedúci zamestnanec) za overenie	Rozsah overenia s § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.
Majetkový a hospodársky odbor	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riadička odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - osobitnými predpismi (zákon o majetku štátu, zákon o pohľadávkach štátu), - vnútornými predpismi úradu, - rozhodnutím vedúceho úradu o vyradení/likvidácii majetku, o prebytočnosti majetku, o dočasnej neupotrebitelnosti majetku, - súhlasom zriaďovateľa, resp. Ministerstva financií SR.

Zoznam ďalších častých finančných operácií pre prípadné využitie pri tvorbe smernice sa nachádzajú v prílohe č. 2. Rozsah overovania finančnej operácie alebo jej časti podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. závisí od povahy finančnej operácie alebo jej časti. Nie je nutné overovať pri všetkých finančných operáciách súlad so všetkými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. Zároveň je však nevyhnutné zabezpečiť, že všetky skutočnosti, ktoré s finančnou operáciou alebo jej časťou vecne súvisia, sú náležite overené.

- (3) Základná finančná kontrola sa vykoná aj v prípade, ak sa finančná operácia alebo jej časť overuje administratívou finančnou kontrolou alebo finančnou kontrolou na mieste.
- (4) Zamestnanci vykonávajúci základnú finančnú kontrolu, t. j. zamestnanci, ktorí overili súlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., uvedú na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou, v nadväznosti na výsledok overenia, relevantné vyjadrenie, a to či
 - a) finančnú operáciu alebo jej časť možno vykonať alebo finančnú operáciu alebo jej časť nemožno vykonať,
 - b) vo finančnej operácii alebo jej časti možno pokračovať alebo vo finančnej operácii alebo jej časti nemožno pokračovať alebo
 - c) poskytnuté plnenie treba vymáhať alebo poskytnuté plnenie nie je potrebné vymáhať, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala.
- (5) Pre podmienky úradu sa jednotlivé vyjadrenia uvádzajú nasledovne:
 - a) samostatný referent uvádza vyjadrenie „vo finančnej operácii alebo jej časti možno pokračovať“, ak overením zistil súlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.; ak overením zistil nesúlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., uvádza vyjadrenie „vo finančnej operácii alebo jej časti nemožno pokračovať“,
 - b) vedúci zamestnanec samostatného referenta uvádza vyjadrenie „finančnú operáciu alebo jej časť možno vykonať“, ak overením zistil súlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.; ak overením zistil nesúlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., uvádza vyjadrenie „finančnú operáciu alebo jej časť nemožno vykonať“,
 - c) vedúci úradu, ak vykonáva základnú finančnú kontrolu, uvádza vyjadrenie „finančnú operáciu alebo jej časť možno vykonať“, ak overením zistil súlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.; ak overením zistil nesúlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., uvádza vyjadrenie „finančnú operáciu alebo jej časť nemožno vykonať“,
 - d) ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala, alebo ak má finančná operácia charakter príjmu, očakávaného príjmu, pohľadávky, uvádza sa vyjadrenie „poskytnuté plnenie treba vymáhať“, ak sa overením zistil nesúlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.; ak sa overením zistil súlad finančnej operácie alebo jej časti s relevantnými

skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., uvádza sa „poskytnuté plnenie nie je potrebné vymáhať“ – uvedené platí aj pre samostatného referenta aj pre vedúceho zamestnanca.

- (6) Spolu s uvedením pozitívneho/negatívneho variantu jedného z vyjadrení podľa ods. 4 písm. a) až c), potvrdzujú zamestnanci vykonávajúci základnú finančnú kontrolu jej vykonanie na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou aj uvedením svojho mena, priezviska a podpisu ako aj dátumu, kedy reálne základnú finančnú kontrolu vykonali.
- (7) Vzor krycieho listu na potvrdenie vykonania základnej finančnej kontroly je uvedený v prílohe č. 1; vykonanie základnej finančnej kontroly je možné potvrdiť aj priamo na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou.
- (8) Zamestnanec vykonávajúci základnú finančnú kontrolu v oblasti svojej vecnej pôsobnosti je povinný ju vykonať a jej vykonanie potvrdiť správne a včas v súlade s touto smernicou. V prípade zistenia nedostatkov je povinný bezodkladne túto skutočnosť oznámiť vedúcemu zamestnancovi, ktorého sa finančná operácia týka, s cieľom zabezpečiť odstránenie zistených nedostatkov a vykonať nápravu. Ak má úrad záujem na realizácii finančnej operácie alebo jej časti, po odstránení zisteného nesúladu sa vykoná nová základná finančná kontrola.
- (9) Základná finančná kontrola sa v podmienkach úradu nevykonáva pri odstraňovaní dôsledkov prevádzkových havárií a iných havarijných stavov bezprostredne po ich vzniku, ak odstránenie týchto dôsledkov neznesie odklad v záujme ochrany života, zdravia a v záujme predchádzania škodám na majetku. Za činnosti, ktoré v podmienkach úradu spadajú pod uvedenú výnimku sa považuje najmä zabezpečenie prác, služieb a tovarov bezprostredne po havárii plynových rozvodov, elektrických rozvodov, kanalizácie, po znateľnom a nebezpečnom poškodení vonkajších a vnútorných múrov budovy úradu, vstupov do budovy úradu a spoločných priestorov budovy úradu, v súvislosti s ktorým je nápravu potrebné zabezpečiť bezprostredne po poškodení a náprava neznesie odklad.

Pri uvádzaní výnimiek z vykonávania základnej finančnej kontroly podľa § 7 ods. 4 druhá veta zákona č. 357/2015 Z. z. odporúčame uviesť aj konkrétné situácie, s ktorými sa orgán verejnej správy stretol alebo sa môže z povahy svojej činnosti stretnúť. Výnimky podľa § 7 ods. 4 prvá veta zákona č. 357/2015 Z. z. uplatnia len zákonom vymedzené orgány verejnej správy.

Článok 5

Elektronický výkon základnej finančnej kontroly

- (1) V podmienkach úradu sa vybrané finančné operácie vykonávajú elektronicky prostredníctvom registratúrneho systému úradu (napr. cestovné príkazy). Bližšie činnosť elektronického výkonu vybraných finančných operácií upravuje smernica č. XY.
- (2) Potvrdenie vykonania základnej finančnej kontroly na vybraných finančných operáciách je zabezpečené prostredníctvom registratúrneho systému úradu. Z dôvodu bezpečnosti je zakázané poskytovať svoje prihlásovacie údaje do registratúrneho systému iným osobám. Každý zamestnanec, ktorý realizuje elektronicky finančnú operáciu a následne aj elektronicky potvrdzuje vykonanie základnej finančnej kontroly, je povinný prihlásiť sa do svojho pracovného konta a je zakázané potvrdzovať vykonanie základnej finančnej kontroly z konta iného zamestnanca. Za správne vykonanie základnej finančnej kontroly a potvrdenie jej vykonania sú vedúci zamestnanci a zamestnanci zodpovední rovnako, ako pri bežnom výkone a potvrdzovaní vykonania základnej finančnej kontroly.
- (3) Pri potvrdzovaní vykonania základnej finančnej kontroly elektronicky sa „zakliknutím“ vybraného polička vyberie jedno z vyjadrení (pozitívny alebo negatívny variant). Základná finančná kontrola je skončená a finančnú operáciu je možné vykonať alebo v nej pokračovať, až keď dali všetci relevantní zamestnanci pozitívne vyjadrenie. V historii registratúrneho systému je možné dohľadať vyjadrenia jednotlivých zamestnancov spolu s odôvodnením ich prípadného negatívneho vyjadrenia.

Článok 6

Administratívna finančná kontrola

(1) Administratívnu finančnú kontrolu vykoná úrad vždy, ak poskytne verejné financie inej právnickej alebo fyzickej osobe alebo poskytol verejné financie inej právnickej alebo fyzickej osobe, alebo ak sa poskytujú v súlade s osobitným predpisom⁷. Grafické znázornenie procesov úradu, pri ktorých je potrebné vykonať administratívnu finančnú sú uvedené na nasledovnom linku: <https://intranet.urad.nepomenovany.sk/>. V podmienkach úradu sa administratívna finančná kontrola vykonáva na nasledovných finančných operáciách⁸.

Poskytnutie dotácie na nákup automobilu		
CIELE administratívnej finančnej kontroly		
Zodpovedný organizačný úsek úradu	Zodpovedný zamestnanec (vedúci zamestnanec) za overenie <u>(zodpovední zamestnanci vykonajú súčasne aj základnú finančnú kontrolu!)</u>	Rozsah overenia s § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.
Odbor financovania úradu (vykonáva len základnú finančnú kontrolu)	samostatný referent V čase neprítomnosti zastupuje: samostatný referent riaditeľ odboru V čase neprítomnosti zastupuje: samostatný referent	Overí sa súlad s - rozpočtom úradu, - uzavorenou zmluvou s prijímateľom, - vnútornými predpismi úradu (o poskytovaní dotácií).
Odbor dotácií	samostatný referent V čase neprítomnosti zastupuje: samostatný referent riaditeľ odboru V čase neprítomnosti zastupuje: samostatný referent	Overí sa súlad s - osobitným právnym predpisom (zákon o dotáciách), - uzavorenou zmluvou s prijímateľom, - vnútornými predpismi úradu (o poskytovaní dotácií), - iné podmienky poskytnutia.
Poskytnutie nenávratného finančného príspevku		
CIELE administratívnej finančnej kontroly		
a)	dodržanie správnej výšky poskytnutej platby a lehoty splatnosti,	
b)	dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti,	
c)	dodržiavanie osobitných predpisov, medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia, rozhodnutí vydaných na základe osobitných predpisov alebo vnútorných predpisov,	
d)	dodržiavanie uzavorených zmlúv úradu,	
e)	dodržiavanie podmienok na poskytnutie a použitie verejných financií,	

⁷ Čl. 4 a čl. 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013 o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (Ú.v. EÚ L 347, 20.12.2013).

⁸ Pozn. uvedená tabuľka slúži ako príklad, nezachytáva konečný výpočet zodpovedných osôb, resp. skutočnosť podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z., ktoré je potrebné vo vzťahu ku konkrétnej finančnej operácii alebo jej časti overiť v kontexte úradu.

f) predchádzanie podvodom, nezrovnalostiam a korupcii.

Zodpovedný organizačný úsek úradu	Zodpovedný zamestnanec (vedúci zamestnanec) za overenie (zodpovední zamestnanci vykonajú súčasne aj základnú finančnú kontrolu!)	Rozsah overenia s § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.
Odbor financovania úradu <i>(vykonáva len základnú finančnú kontrolu)</i>	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riadička odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - rozpočtom úradu, - uzavorenou zmluvou s prijímateľom, - vnútornými predpismi.
Odbor verejného obstarávania	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riadička odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - osobitným právnym predpisom (zákon o VO), - iné podmienky poskytnutia verejných financií.
Odbor projektov	<i>samostatný referent</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i> <i>riadička odboru</i> V čase neprítomnosti zastupuje: <i>samostatný referent</i>	Overí sa súlad s - osobitným právnym predpisom (napr. zákon o príspevku z EŠIF, relevantná legislatíva EÚ), - uzavorenou zmluvou s prijímateľom, - vnútornými predpismi úradu, - výzvou o NFP, príp. inými podmienkami poskytnutia NFP.

Orgánom verejnej správy identifikované prípady, kedy verejné financie poskytuje inej právnickej alebo fyzickej osobe (t. j. prípady kedy má povinnosť vykonať administratívnu finančnú kontrolu), spolu s okruhom povinných osôb, sa odporúča uviesť v smernici.

Zároveň je v tejto časti smernice vhodné odkázať na procesné mapy s vyznačením administratívnej finančnej kontroly, ak sú vytvorené (odkazom na prílohu alebo linku na záložku na intranete).

Aj pri administratívnej finančnej kontrole platí, že rozsah overovania finančnej operácie alebo jej časti podľa § 6 ods. zákona č. 357/2015 Z. z. závisí od povahy finančnej operácie alebo jej časti. Nie je nutné overovať súlad so všetkými skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. Zároveň je však nevyhnutné zabezpečiť, že všetky skutočnosti, ktoré s finančnou operáciou alebo jej časťou vecne súvisia, sú náležite overené. Opäťovnou administratívnu finančnou kontrolou sa overia skutočnosti, ktoré odôvodňujú jej začatie.

- (2) Administratívna finančná kontrola je tzv. „kontrola od stola“, t. j. dokumentárne overovanie dokladov predložených povinnou osobou/prijímateľom dotácie, resp. vyžiadaných od povejnej osoby/prijímateľa. V prípade, ak nie je možné vykonať overenie súladu všetkých relevantných skutočností podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. administratívnu finančnou kontrolou, vykoná sa aj finančná kontrola na mieste podľa článku 6.
- (3) Administratívnu finančnú kontrolu zamestnanci úradu nevykonávajú v prípadoch podľa § 8 ods. 2 a 3 zákona č. 357/2015 Z. z. (tzv. výnimky z vykonania administratívnej finančnej kontroly), a to
 - a) na použitie verejných financí z rozpočtu úradu, ak finančná operácia alebo jej časť súvisí so zabezpečením vlastnej prevádzky okrem dotácií a transferov úradu alebo so zabezpečením vlastnej prevádzky okrem dotácií a transferov iného orgánu verejnej správy zapojeného na rozpočet úradu alebo iného orgánu verejnej správy v jeho vecnej pôsobnosti (napr. zasielanie mesačných prevádzkových platieb rozpočtovým organizáciám úradu),

- b) ak sa finančná operácia alebo jej časť vykonáva na základe správneho konania, súdneho konania, certifikačného overovania alebo iného konania podľa osobitných predpisov⁹; to neplatí, ak sa finančná operácia alebo jej časť vykonáva na základe rozhodnutia podľa osobitného predpisu¹⁰ (napr. rozhodnutia úradu o priznaní dávky v núdzi).

Odporuča sa uviesť (taxatívne, alebo aspoň príkladmo) konkrétnie prípady uplatnenia výnimiek z vykonania administratívnej finančnej kontroly v príslušnom orgáne verejnej správy.

Administratívna finančná kontrola môže byť vykonaná tými istými zamestnancami, ktorí vykonajú aj základnú finančnú kontrolu vo vzťahu k predmetnej overovanej finančnej operácii alebo jej časti. Ak sa v podmienkach orgánu verejnej správy pri overovaní administratívou finančnou kontrolou táto situácia vyskytne, odporúča sa to uviesť v smernici.

- (4) Na vykonávanie administratívnej finančnej kontroly sa použijú ustanovenia základných pravidiel finančnej kontroly a auditu podľa § 20 až 27 zákona č. 357/2015 Z. z.

Ak zamestnanci vypracovávajúci smernicu uznajú za vhodné podrobne rozpísť postup administratívnej finančnej kontroly, ako je vypracovanie návrhu správy, správy, prípady vypracovania čiastkovej správy, zapracovanie námietok a podobne, môžu si v smernici tento postup podrobne uviesť. Nie je však potrebné tento proces rozpísovať, pokiaľ sa úrad odkáže na príslušné ustanovenia zákona č. 357/2015 Z. z.

- (5) Povinnosť vykonať administratívnu finančnú kontrolu vzniká momentom uzatvorenia zmluvy alebo vydania rozhodnutia o poskytnutí verejných financií. Administratívna finančná kontrola sa začína prvým úkonom povinnej osoby voči úradu ako oprávnenej osobe. Prvým úkonom je:
- pri poskytovaní dotácií na automobil predloženie dokladov k zúčtovaniu poskytnutej dotácie,
 - pri poskytovaní nenávratného finančného príspevku predloženie žiadosti o platbu.
- (6) Úrad je oprávnený vykonať opäťovnú administratívnu finančnú kontrolu z vlastného podnetu. Opäťovná administratívna finančná kontrola začína prvým úkonom úradu ako oprávnenej osoby voči povinnej osobe. Prvým úkonom je:
- pri poskytovaní dotácií na automobil zaslanie oznámenia o začatí opäťovnej administratívnej finančnej kontroly spolu s vyžiadaním dodatočných podkladov,
 - pri poskytovaní nenávratného finančného príspevku niektorá zo skutočností podľa čl. X Smernice XY Postupov pri AFK NFP.

Z dôvodu jednoznačnosti sa uvedú príkladmo, alebo taxatívne situácie, ktoré sa v podmienkach orgánu verejnej správy považujú za prvý úkon pri administratívnej finančnej kontrole a opäťovnej administratívnej finančnej kontrole. Taktiež sa môže uviesť odkaz na dokument, v ktorom je zrejmé ustanovené, aký akt predstavuje prvý úkon pre účely začatia opäťovnej administratívnej finančnej kontroly.

- (7) Vzory pracovnej a podpornej dokumentácie k vykonaniu administratívnej finančnej kontroly vrátane vzoru návrhu správy a správy z administratívnej finančnej kontroly sa nachádzajú v prílohe č. 2 a 3. V pracovnej a podpornej dokumentácii uvedú zamestnanci, ktorí vykonávajú administratívnu finančnú kontrolu, všetky relevantné informácie o vykonanom overovaní v dostatočnej miere detailu.
- (8) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa je možné zastaviť administratívnu finančnú kontrolu vyhotovením záznamu s uvedením dôvodov jej zastavenia; vyhotovený záznam zašľú osoby, ktoré vykonali administratívnu finančnú kontrolu, bezodkladne povinnej osobe; to neplatí ak povinná osoba zanikla. Medzi dôvody hodné osobitného zreteľa patrí v podmienkach úradu najmä zánik povinnej osoby, odobratie originálnej dokumentácie orgánmi činnými v trestnom konaní, späťvzatím dokumentácie na doplnenie povinnou osobou, pričom administratívna finančná kontrola neplní svoj účel.

⁹ Napríklad zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 19 až 30, § 32 a 35 zákona č. 292/2014 Z. z.

¹⁰ § 16 ods. 2 zákona č. 292/2014 Z. z.

Článok 7

Finančná kontrola na mieste

- (1) Vedúci úradu alebo ním písomne splnomocnený vedúci zamestnanec rozhodne, ktorú finančnú operáciu alebo jej časti overia zamestnanci úradu finančnou kontrolou na mieste; v rámci finančnej kontroly na mieste získajú dôkazy, preveria a zistia skutočnosti, ktoré sa považujú za potrebné na účely overenia súladu finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami podľa § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z.
- (2) Úrad je oprávnený vykonať finančnú kontrolu na mieste v nasledovných povinných osobách:
 - a) úrad a jeho organizačné zložky,
 - b) rozpočtová organizácia ALEXA,
 - c) rozpočtová organizácia DELTA,
 - d) fyzické a právnické osoby, ktorým úrad poskytol dotáciu na automobil na základe uzavorennej zmluvy,
 - e) fyzické a právnické osoby, ktorým úrad poskytol nenávratný finančný príspevok.

Odporuča sa uviesť explicitný zoznam povinných osôb, prípadne ich príkladný výpočet (napr. rozpočtové organizácie v pôsobnosti orgánu verejnej správy).

- (3) Finančnú kontrolu na mieste vykonajú aspoň dvaja zamestnanci úradu, a to na základe písomného poverenia vydaného vedúcim úradu alebo ním písomne splnomocneným vedúcim zamestnancom. Vzor písomného poverenia je uvedený v prílohe č. 4. Na základe podnetu od zainteresovaných zamestnancov vykonávajúcich základnú finančnú kontrolu a administratívnu finančnú kontrolu rozhodne vedúci úradu o tom, či tito zamestnanci vykonajú aj finančnú kontrolu na mieste s cieľom získať informácie a dôkazy o overovaných skutočnostiach priamo na mieste.
- (4) Na vykonávanie finančnej kontroly na mieste sa použijú ustanovenia základných pravidiel finančnej kontroly a auditu podľa § 20 až 27 zákona č. 357/2015 Z. z. Vzor oznamenia termínu začatia a cieľa výkonu finančnej kontroly na mieste sa nachádza v prílohe č. 5.
- (5) Vzory pracovnej a podpornej dokumentácie k vykonaniu finančnej kontroly na mieste vrátane vzoru návrhu správy a správy z finančnej kontroly na mieste sa nachádzajú v prílohe č. 6 a 7. V pracovnej a podpornej dokumentácii uvedú zamestnanci, ktorí vykonávajú finančnú kontrolu na mieste, všetky relevantné informácie o vykonanom overovaní v dostatočnej miere detailu.
- (6) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa je možné zastaviť finančnú kontrolu na mieste vyhotovením záznamu s uvedením dôvodov jej zastavenia; vyhotovený záznam zašľú osoby, ktoré vykonali finančnú kontrolu na mieste, bezodkladne povinnej osobe; to neplatí ak povinná osoba zanikla. Medzi dôvody hodné osobitného zreteľa patrí v podmienkach úradu najmä zánik povinnej osoby alebo odobratie originálnej dokumentácie orgánmi činnými v trestnom konaní, pričom finančná kontrola na mieste neplní svoj účel.

V tejto časti smernice môže orgán verejnej správy upraviť bližšie aj prístup k vypracúvaniu spoločnej správy z administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste, pokiaľ je predpoklad, že v praxi bude uvedený inštitút využívať.

Článok 8

Spoločné ustanovenia

- (1) Úrad pri výkone administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste je oprávnený za nesplnenie povinností uvedených v § 21 ods. 3, 4 a 6 alebo § 23 zákona č. 357/2015 Z. z. uložiť povinnej osobe alebo tretej osobe pokutu až do výšky 100 000 eur a zamestnancovi povinnej osoby alebo zamestnancovi tretej osoby poriadkovú pokutu až do výšky 3 000 eur. Vypracovaný návrh na začatie správneho konania, spolu s relevantnou dokumentáciou, predložia členovia kontrolnej skupiny príslušnému správnemu orgánu. Pokuty sú príjomom rozpočtu úradu.

- (2) Ak je pri výkone administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste zistené porušenie finančnej disciplíny podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“), členovia kontrolnej skupiny vypracujú návrh na začatie správneho konania, ak tak ustanovuje zákon č. 523/2004 Z. z. Vypracovaný návrh na začatie správneho konania, spolu s relevantnou dokumentáciou, predložia príslušnému správnemu orgánu.
- (3) Ak je pri výkone administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste zistené podozrenie zo spáchania trestného činu, priestupku alebo zo spáchania iného správneho deliktu (napr. podozrenie zo spáchania trestného činu subvenčného podvodu, machinácií pri verejnem obstarávaní a verejnej dražbe, poškodzovania finančných záujmov Európskej únie), vedúci úradu alebo ním určený zamestnanec, zabezpečí oznamenie takého podozrenia orgánom príslušným podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitných predpisov¹¹. Tieto podozrenia sa v prípadoch hodných osobitného zreteľa, t. j. ak by mohlo dôjsť k zmareniu trestného konania alebo iného konania podľa osobitného predpisu, v návrhu čiastkovej správy/správy a v čiastkovej správe/správe z vykonanej administratívnej finančnej kontroly/finančnej kontroly na mieste neuvádzajú.
- (4) Ak je pri výkone administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste zistené porušenie iných právnych predpisov, vedúci úradu alebo ním určený zamestnanec, môže označiť toto zistenie príslušným orgánom pre potreby ďalšieho konania (napr. Protimonopolný úrad SR, Úrad pre verejné obstarávanie, Finančné riaditeľstvo SR).

Článok 9 **Záverečné ustanovenia**

- (1) Táto smernica nadobúda účinnosť 1. januára 20XX.
- (2) Zrušuje sa Smernica č. XX/20XX o vykonávaní finančnej kontroly v podmienkach úradu.

podpis vedúceho úradu

¹¹ Napríklad Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov, zákon č. 71/1967 Zb. Zákon o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákon NR SR č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbere v znení neskorších predpisov, zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Príloha č. 2: Príklady niektorých finančných operácií na možné zapracovanie do smernice

Príjmové hotovostné a bezhotovostné finančné operácie (príjem verejných financií)
príjem dotácie, granty zo štátneho rozpočtu príjem z penále zo zmluvného vzťahu príjem z predaja majetku príjem zo správneho poplatku daňové príjmy a príjem z poplatku za rozvoj atď.
Výdavkové hotovostné a bezhotovostné finančné operácie (použitie verejných financií)
úhrada výdavkov spotrebného charakteru (materiál, tovary, služby) úhrada za obstaraný majetok poskytnutie zálohy/predavku úhrada nájomného výdavky na reprezentačné účely uhradenie pokuty/sankcie vyúčtovanie miezd poplatky súvisiace s obstaraním stravných lístkov vyplatenie cestovných náhrad výplata miezd v hotovosti úhrada správnych poplatkov úhrada súdnych poplatkov poskytnutie sociálnej výpomoci zo sociálneho fondu atď.
Poskytnutie prostriedkov
poskytnutie dotácie, grantu podľa osobitného predpisu poskytnutie nenávratného finančného príspevku poskytnutie dávky v hmotnej nútzi atď.
Právny úkon ako finančná operácia
zmluva o dodaní tovaru/služby nájomná zmluva zmluva o poskytnutí dotácie zmluva o predaji majetku pracovné zmluvy dohoda o vykonaní práce dohoda o pracovnej činnosti dotatky k zmluvám návrh na zvýšenie tarifného platu, na úpravu osobného príplatku, príplatku za zastupovanie, iné formy odmeňovania vyhlásenie výberového konania vyhlásenie verejného obstarávania výzva k úhrade dane, správneho poplatku, nájmu kolektívna zmluva atď.
Iný úkon majetkovej povahy ako finančná operácia
zaradenie majetku, vyradenie majetku a jeho likvidácia náhrada škody na majetku odpisovanie tvorba opravných položiek k majetku a rezerv atď.

